EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Nostàlgia d'un temps no viscut

Amb l'excepció dels romàntics, que per portar la contrària van exaltar i reivindicar l'edat mitjana, durant molts segles (i encara ara) Europa i Occident han enyorat l'imperi romà i han mirat de reporduir-ne formes i fons, allò bo i allò no tan bo. Més modernament, i a un altre nivell, el jovent dels anys vuitanta idealitzàvem uns seixanta que no haviem conegut i els dels noranta imitaven i recuperaven els setanta. *Midnight in Paris*, la *peli* de Woody Allen sobre un nord-americà que es trasllada a París amb la dona i els sogres atret per una època històrica que el fascina, la dels anys trenta del segle XX i l'efervescència cultural i intel·lectual que els van caracteritzar -i que tenia a París un dels seus focus destacats. Miracles del cinema, el protagonista aconsegueix traslladar-se físicament a l'epòca somiada per descobrir que -com no podia ser d'altra manera- a la gent jove d'aleshores li avorria aquell present i sentien semblant enyorança per un altre passat relativament proper: la *Belle Epoque* del tombant de segle. Així doncs, sentir nostàlgia per un temps i un entorn que no s'han visctut personalment no és ni nou ni estrany. Els països i les ciutats tendeixen a sentir-ne per èpoques pretèrites de les quals creuen tenir motius per sentir-se'n orgullosos. Per això a nord-americans, anglesos, russos i francesos els agrada recrear a través de pel·lícules, novel·les i d'altres els anys trenta i quaranta del segle passat, abans, durant i després de la Segona Guerra Munidal. Una època dura, duríssima, però que per a ells acaba de forma relativament feliç, amb una victòria militar i moral.

Aquí també tenim uns anys trenta impressionants, els que tan bé il·lustrava l'exposició i el llibre *Joves i repúblicans*. *La República a Manresa 1931-1936*,els de la generació d'Amat Piniella, Emilià Martinez, Josep Maria Planes o Marià Homs. Uns temps d'idees noves, de jazz, d'esport popular, de modernitat, de transformació social i de moltes ganes de repensar-ho tot. Ja sabem com va acabar tot plegat, per això ens costa sentir-nos-en satisfets o orgullosos. I per això jo, que soc un enyoradís d'aquells temps que no vaig viure, sento enveja d'aquelles societats que poden recordar els durs anys quaranta amb càlida melancolia, i escolto Bing Crosby, Vera Lynn o Charles Trenet i trobo a faltar-hi el seu equivalent nostrat. Nosaltres, en canvi, quan mirem setanta anys enrere no sabem veure res que ens agradi, només militars ocupants, falangistes fatxendes, capellans àvids de venjança, monges repressores, ràdios i diaris en la llengua i les formes de l'imperi, polls, misèria, gana i por, molta por.

Pot sonar estrany, però de tot el que el franquisme ens va prendre, personalment, el que més greu em sap és que m'exiliéssin d'aquesta mena d'enyorança, de nostàlgia per aquell temps no viscut.